

A szeretet jutalma

Időpont: Szentháromság ünnepe utáni 18. vasárnap – 1954. október 17.

Alapige: 1Jn 3,18–24

„Fiacskáim, ne szóval szeressünk, se nyelvvel; hanem cselekedettel és valósággal. És erről ismerjük meg, hogy mi az igazságból vagyunk, és így tesszük bátorosakká ő előtte a mi szíveinket. Hogy ha vádol minket a szív, mivelhogy nagyobb az Isten a mi szívünknel, és mindent tud. Szeretteim, ha szívünk nem vádol minket, bizodalmunk van az Istenhez; és akármit kérjünk, megnyerjük tőle, mert megtartjuk az ő parancsolatait, és azokat cselekeszszük, a mik kedvesek előtte. Ez pedig az ő parancsolata, hogy higyjünk az ő Fiának, a Jézus Krisztusnak nevében, és szeressük egymást, a mint megparancsolta nekünk. És a ki az ő parancsolatait megtartja, az Ő benne marad, és Ő is abban; és abból ismerjük meg, hogy bennünk marad, abból a Lélekből, a melyet nekünk adott.”

Van-e a szeretetnek jutalma? Ez a kérdés merül fel az emberben, míg a mai ígét olvassa. Ez a kérdés azonban nem érdekli azt, aki igazán szeret. Az igazi szeretet nem keresi a maga hasznát. Mégpedig nem csak a földön az embereknél, hanem a mennyben sem Istennél. Aki a szeretet haszna felől gondolkodik, mielőtt szeretne, aki azt számíthatja, hogy hasznos befektetés-e a szeretet, az nem szeret. Az igazi szeretet nem haszonért szeret, hanem attól függetlenül, belső indításra. A Biblia nyelvén szólva inkább: felső indításra. Az igazi szeretet isteni indításra buzog fel az emberi szívben. Mert Isten előbb szeretett engem, az én szívemben is viszontszeretet fakad fel iránta, s mivel az az Isten, akit szeretek, azt szeretné, azt parancsolja, hogy szeressem felebarátomat, szeretem a felebarátomat, függetlenül attól, hogy méltó-e arra, hálás-e érte. Szeretem a felebarátomat egyszerűen azért, mert szeretem Istent. Ez a szeretetem nemcsak indítókában isteni, hanem módjában is. Szeretném a felebarátomat úgy szeretni, mint Isten szeret. Isten pedig szóval és tettel szeret, igével és áldozattal. Szeretete a testté, tehát testté lett igében, Jézus Krisztusban, s az ő kereszten hozott áldozatával lett nyilvánvalóvá. Az a vágyam, hogy az én felebaráti szeretetem se legyen üres frázis, hanem szóban és cselekedetben valósággá váló meleg érzés!

Mindez világossá teszi, hogy mikor szeretem a felebarátomat, tulajdonképpen Istennel van dolgom, nem pedig a felebarátommal. S mivel Istennel van dolgom, ezért van a szeretetnek jutalma. Emberektől legfeljebb hálátlanságot és új követeléseket kapunk. Önzésük jogforrássá formálja az irgalmat. Isten azonban kölcsönnek tekinti a felebaráti szeretetet. Neki adott kölcsönnek. A saját tartozásának. Ezért mondja: *„Kölcsön ad az Úrnak, a ki kegyelmes a szegényhez; és az ő jótéteményét megfizeti neki.”* (Péld 19,17) Egy korty italról, egy falat kenyérről sem feledkezik el (Mt 25,35–36). Persze ezt a jutalmat csak az kapja meg, aki nem számít reá. Mt 25-ben is csak csodálkozni tudnak a jutalmon azok, akik megkapják. Egyáltalán nem számítottak reá. Aki számít reá, az nem kapja meg, mert aki számít, az nem szeret.

Mi a szeretetnek ez az isteni jutalma?

1. *Bátoros szív.*

Az igazi szeretet meghatározása után így ír az apostol: *„És erről ismerjük meg, hogy mi az igazságból vagyunk, és így tesszük bátorosakká ő előtte a mi szíveinket. Hogy ha vádol minket a szív, mivelhogy nagyobb az Isten a mi szívünknel, és mindent tud. Szeretteim, ha szívünk nem vádol minket, bizodalmunk van az Istenhez...”* (19–21. v.)

A bátoros szív, az Istenben bízó lélek, a reménykedő ember az apostol szerint nem valami közönséges, mindennapi jelenség, hanem kegyelmi ajándék. A természetes állapot az, hogy az ember nem mer s ezért nem tud bízni Istenben. Nincs bátorosága hozzá. Vádolja a szíve, az élő lelkiismerete, s azt bizonygatja neki, hogy büntetésnél egyebet nem érdemel Istentől. Az ítéletnek valami rettenetes várása nyugtalanítja (Zsid 10,27). Ezért fél ott is, ahol józan ésszel semmi félelemre sem volna ok. De hát a félelem nem a félelemgerjesztő körülményekből, hanem a rossz lelkiismeretből születik meg. Ha a szívünk vádol és elmarasztal, nincs bátoroságunk bízni Istenben. Tudjuk, hogy Krisztus vére kiengeszteli a bűnöst a szent Istennel, de még sincs elég hitünk, bátoroságunk ahhoz, hogy ezt magunkra vonatkozólag is elhiggyük.

Ezen a nyomorúságos állapoton segít Isten akkor, mikor a szeretet gyakorlása közben bátoros szívvel ajándékoz meg minket. A szeretet gyakorlása közben bizonyosodunk meg afelől, hogy Isten mindent tud. Amikor az ő indítására elindulunk valakihez a szeretet útján, sokszor nem tudjuk előre, hogy tulajdonképpen miért is kell megtennünk azt, amire Isten indít, de azután megdöbbenve látjuk be,

hogy mindent tud. Jobban tudja, kinek mire van szüksége, mint mi magunk. Tudja a másik ember szeme elől elrejtett szükségét is, s megindítja feléje a segítséget. Tömlőbe szedi a titkon elsírt könnyeket, számon tartja a sóhajokat is, s irgalmas szeretettel lehajol ahhoz, aki azt gondolja, hogy róla mindenki elfelejtkezett. Isten mindent tud, és senkit sem felejt el.

A szeretet gyakorlása közben bizonyosodunk meg afelől, hogy milyen nagyszívű az Isten. „Méltatlanokra” pazaroltatja velünk a szeretetet, mert az ő szívébe sokkal több fér, mint az emberi szívébe. Ahol mi irgalmatlanok volnánk, ő ott is meg tud bocsátani. Bizony nagyobb az Isten a mi szívünkénél. Ahol a mi szívünk elmarasztal, ő még mindig fel tud menteni.

És a szeretet gyakorlása közben bizonyosodunk meg afelől is, hogy Isten elfogadott minket a magáénak, vagy amint az ige mondja, hogy az igazságból vagyunk. Belőle vagyunk. Felhasznál minket. Munkatársaivá tesz. Így bátorodik fel azután a saját szívünk is hitre, s kapunk ajándékba bátorságos szívet, mely saját vádjával szemben Isten irgalmára, Krisztus keresztségére mer apellálni, s mer bízni abban az Istenben, aki nagyobb a mi szívünkénél.

2. A szeretet másik jutalma az örvendező imádság.

Így folytatja az apostol: „...és akármit kérjünk, megnyerjük tőle, mert megtartjuk az ő parancsolatait, és azokat cselekedszük, a mik kedvesek előtte.” (22. v.) Ezekben a szavakban csodálatos bizonyosság csendül meg az imádság értelmét illetően. Érdemes imádkozni – kiált fel az apostol –, akármit kérünk, megnyerjük tőle. A bátorságos szívnek van ilyen bizonyossága. A nyugtalan lelkiismeret nem mer és nem tud így imádkozni. Titkon vagy bevallottan tele van kételkedéssel. Márpedig az imádságos életnek megölője a kételkedés. Mivel olyan kevés a bátorságos szív, azért olyan kevés a bizodalmas, örvendező imádkozás. Az egyik nem más, mint félelem szülte segélykiáltás, melyet csak úgy beleordít az ember a levegőégbé. Fogalma sincs róla, hogy hallja-e valaki, vagy nem. A másik olyan, mint a bajba jutott ember szalmaszálla kapaszkodása. Értelme azt mondja ugyan, hogy a szalmaszál nem mentheti meg a fuldoklót, de hát... ki tudja... hátha mégis, talán! Ártani semmiképpen sem árt. Miért ne próbálná meg! Van olyan imádság is, amelyről messzire érzik a kötelesség verítékszaga. Így szokta, így tanulta kicsiny gyermekkorától, s nincs bátorsága abbahagyni. Nem mer nem imádkozni. Valami babonás biztonságot jelent számára az a tudat, hogy imádkozott, s babonás félelmet annak elmulasztása. Még éjjel is felriad álmából erre az ijedelemre, ha történetesen hamarabb elnyomta őt este az álom, mintsem hogy elmondta volna esti imádságát. Ezzel szemben a bátorságos szív tele van örömmel, hogy imádkozhat, s mindent mennyei Atyja elé vihet a meghallgatás bizonyosságában.

Ezen a nyomorúságon könnyörül Isten a szeretet gyakorlása által. Aki Isten vezetése mellett és alatt szeret, annak újra meg újra meg lehet tapasztalnia, hogy Isten imádságot meghallgató Isten. Látnia kell, hogy önmaga is sokszor nem más, mint egy meghallgatott imádság. Rajta keresztül felel Isten a szenvedő imádságára. Aki a szeretet engedelmisségének útján jár, annak szíve megtelik isteni ajándékképp az örvendező imádság lelkével.

3. A szeretet harmadik jutalma a Szentlélek bennünk maradása.

Melyikünk nem szenved az alatt, hogy a Szentlélek időszaki vendég nálunk? Jön, s megtölt minket örömmel, erővel, hittel. Azután megszorodik fölöttünk, s eltávozik tőlünk. Ilyenkor azután ránk tör és megszáll a gonosz lélek, mint egykor Saul királyt. Ezen a nyomorúságon könnyörül rajtunk Isten a szeretet gyakorlása által. Ezt mondja az ige: „Ez pedig az ő parancsolata, hogy higgyünk az ő Fiának, a Jézus Krisztusnak nevében, és szeressük egymást, a mint megparancsolta nekünk. És a ki az ő parancsolatait megtartja, az Ő benne marad, és Ő is abban; és abból ismerjük meg, hogy bennünk marad, abból a Lélekből, a melyet nekünk adott.” (23–24. v.) A szeretet gyakorlása közben növeli a Szentlélek a hitünket, mégpedig nemcsak a gondviselő Istenben, hanem Fiában, a Megváltó Jézus Krisztusban is. Növeli a szeretetünket. Egyre inkább nem úgy nézünk reá, mint valami önként magunkra vállalt élettöbbletre, hanem úgy, mint Isten parancsára. Növeli az engedelmisségünket. Rászokunk a Lélek hangjának meghallására. Ráismerünk, mint a bárány a pásztora hangjára. Egyre jobban megértjük a Lélek vezetését, belátjuk annak egyedül bölcs voltát, s így egyre könnyebben, egyre nagyobb örömmel engedelmeskedünk néki.

Ki nyer hát azzal, hogy van szeretet? Többet nyer az, aki szeret, mint az, akit szeretnek. Persze mindez jutalom, melyre az igazi szeretet nem számít, de amelyet mindig megkap kegyelemből. Járj te is szeretetben, s tiéd is lesz a szeretet jutalma! Ámen.